

The Unbundling Regime for Electricity Utilities in the EU: A Case of Legislative and Regulatory Capture?

Silvester van Koten and Andreas Ortmann*

CERGE-EI[†]

April 2007

Abstract

Theory and empirics suggest that by curbing competition, incumbent electricity companies which used to be and here are referred to as Vertically Integrated Utilities (VIUs), can increase their profitability through combined ownership of generation and transmission and/or distribution networks. Because curbing competition is generally believed to be welfare-reducing, EU law requires unbundling (separation) of the VIU networks. However, the EU allows its member states the choice between incomplete (legal) and complete (ownership) unbundling. There is tantalizing anecdotal evidence that VIUs have tried to influence this choice through questionable means of persuasion. Such means of persuasion should be more readily available in countries with a more corrupted political culture. This paper shows that among the old EU member states (EU-15), countries which are perceived as more corrupt are indeed more likely to apply weaker forms of unbundling. Somewhat surprisingly, we do not obtain a similar finding for the new EU member states that acceded in 2004 (NMS-10). We provide a conjecture for this observation.

Abstrakt

Teorie i fakta naznačují, že kvůli omezené konkurenci mohou stávající elektrárenské společnosti – obecně označované jako vertikálně integrované firmy (VIF) – zvýšit svou ziskovost prostřednictvím kombinovaného vlastnictví produkce a transmise a/nebo distribučních sítí. Protože se všeobecně věří, že omezení konkurence redukuje blahobyt, právo EU vyžaduje neprovázanost (separaci) VIF sítí. Nicméně, EU umožňuje členským státům výběr mezi neúplnou (legální) a úplnou (vlastnickou) neprovázaností. Existují jednotlivé případy naznačující, že VIF se pokoušely ovlivnit toto rozhodnutí pomocí problematických přesvědčujících prostředků. Takovéto přesvědčující prostředky by mohly být více očekávané v zemích, v nichž je politická kultura zkorumpovanější. Tato práce ukazuje, že mezi starými členskými státy EU (EU-15) je v zemích, které jsou pokládány za více zkorumpované, skutečně větší pravděpodobnost slabší formy neprovázanosti. Překvapující je, že stejné zjištění nenacházíme pro nové členské země EU (NMS-10). V tomto článku vyslovíme domněnku pro vysvětlení tohoto postřehu.

Keywords: electricity markets; regulation; vertical integration; corruption

JEL classification code: K49, L43, L51, L94, L98.

Acknowledgement: We thank Libor Dusek, Randall Filer, Jan Hanousek, Peter Katuscak, Jan Kmenta, Jesse Rothenberg, and Sergey Slobodyan for their excellent comments.

* E-mail: Silvester.VanKoten@cerge-ei.cz, Andreas.Ortmann@cerge-ei.cz, aortmann@yahoo.com.

[†] CERGE-EI is a joint workplace of the Center for Economic Research and Graduate Education, Charles University, and the Economics Institute of Academy of Sciences of the Czech Republic.

Address: CERGE-EI, P.O. Box 882, Politických vězňů 7, Prague 1, 111 21, Czech Republic